

دگرگونی در الگوی متعارف خانواده ایرانی (تحلیل ثانویه داده‌های ملی)

Change in Conventional Pattern of Iranian Family (Secondary Analysis of National Data)

A. Janadleh, Ph.D.

M. Rahnama, M.A.

دکتر علی جنادله ✉

دکتری جامعه‌شناسی توسعه

مریم رهنما

کارشناسی ارشد پژوهشگری

دریافت مقاله: ۹۲/۷/۲۱

دریافت نسخه اصلاح شده: ۹۳/۴/۳۰

پذیرش مقاله: ۹۳/۵/۵

Abstract

Iranian conventional family which has features such as mate selection model based on the centrality of parental consent, the universality of marriage and relative low age at marriage, prohibition of sexual relations outside of marriage, the importance of child bearing, the presence of both parents in the family and traditional gender attitudes faces structural changes due to modernization (e.g. industrialization, urbanization, migration and inclusive education) In addition, development of modern values such as individualism, and autonomy of individuals is contr-

چکیده

خانواده متعارف ایرانی - که دارای ویژگی‌هایی هم‌چون الگوی همسرگزینی مبتنی بر محوریت و موافقت والدین، عمومیت ازدواج و پایین بودن نسبی سن ازدواج، ممنوعیت روابط جنسی خارج از ازدواج، اهمیت فرزندآوری، حضور هر دو والد در خانواده و نگرش‌های جنسیتی سنتی است - امروزه به دلیل تغییرات ساختاری ناشی از نوسازی - هم‌چون صنعتی شدن، گسترش شهرنشینی، مهاجرت و فراگیر شدن تحصیلات - و هم‌چنین گسترش ارزش‌های مدرن - هم‌چون فردگرایی، استقلال و خودمختاری افراد - دگرگونی‌های مهمی را تجربه می‌کند.

✉ Corresponding author: Enghelab, Fakhr razi, Sh-ohaday-e-zhandarmery, ACECR
Email: a.janadleh@gmail.com

✉ نویسنده مسئول: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهدای ژاندارمری، پلاک ۷۲، جهاد دانشگاهی، طبقه اول
پست الکترونیکی: a.janadleh@gmail.com

-ibuting to a major transformation in the concept of conventional family. In this paper, based on secondary analysis of national data on family-related attitudes, we have tried to make speculations in connection with the future transformation of conventional Iranian family. Based on the findings, the most important possible changes in this area are changes in the pattern of mate selection, late marriage or permanent celibacy, new patterns of relationships between the opposite sex, new family patterns, gender gaps and conflicts.

Keywords: Iran, Family, Marriage, Modernity, Changes, Speculations.

در این مقاله تلاش شد براساس تحلیل ثانویه داده‌های ملی موجود در خصوص نگرش‌های مرتبط با خانواده، گمانه‌هایی را در ارتباط با تحولات و دگرگونی‌های پیش روی خانواده متعارف ایرانی مطرح کرد. براساس یافته‌های این مطالعه، از جمله مهم‌ترین دگرگونی‌های احتمالی در این زمینه می‌توان به مواردی هم‌چون تغییر الگوی همسرگزینی و روابط بین دو جنس، تأخیر در ازدواج یا مجرد قطعی، شکل‌گیری الگوهای جدید خانواده و تضادهای جنسیتی اشاره کرد.

کلیدواژه‌ها: ایران، خانواده، ازدواج، مدرنیته، تغییرات، گمانه‌زنی.

بررسی برخی حقوق غیرمالی زوجین در نکاح منقطع

A Study on Some Non - Financial Rights of Couples in Discontinuous Matrimony

M. Fazaeli, Ph.D.

O. Mohammadi, M.A.

✉ دکتر مصطفی فضائلی

استادیار دانشکده حقوق دانشگاه قم

اولیاء محمدی

کارشناس ارشد حقوق خصوصی

دریافت مقاله: ۹۱/۷/۶

دریافت نسخه اصلاح شده: ۹۳/۲/۱۰

پذیرش مقاله: ۹۳/۳/۴

Abstract

If a marriage occurs correctly, it will raise some given rights and commitments for couples. In personal marriage such as matrimony, some of these rights are non-financial and commitments. Discontinuous matrimony is not excluded from this issue and by approving it, couple undertake some rights that dissolution right through man and woman's fault and also duration munificence right is their responsibility. However, Iran's lawmaker and hereafter, lawyers have neglected of exact, and explicit explaining.

چکیده

هرگاه عقدی به طور صحیح واقع شود، حقوق و تعهداتی معین را برای طرفین آن به بار می‌آورد. در عقود شخصی مانند نکاح برخی از این آثار حقوق و تعهدات غیرمالی است. نکاح منقطع نیز از این امر مستثنی نیست و با انعقاد آن حقوقی بر عهده زوجین قرار می‌گیرد که حق فسخ به واسطه عیوب زوج و زوجه و همچنین حق بذل مدت، از جمله آنهاست. اما قانون‌گذار ایران و به تبع آن حقوقدانان از تبیین دقیق، صریح و روشن این امر، غفلت نموده‌اند.

به نظر می‌رسد با توجه به گسترش این نوع از نکاح در جامعه کنونی و خلأهای قانونی موجود در خصوص

✉Corresponding author: Qom, Salariye, Shahid Corresponding Author; saffari alley, No104.
Email: mfazaeli2002@yahoo.com

✉ نویسنده مسئول: قم، سالاریه، کوچه شهید صفاری، پلاک ۱۰۴
پست الکترونیکی: mfazaeli2002@yahoo.com

It seems that with regard to this kind of matrimony's extension in modern society and available legal spaces for discontinuous matrimony and its results, council agents should persist in compiling explicit and clear legal provisions in order to express the results of this marriage that among them is non-financial rights of couple, until people can conclude sentences and this marriage results with full understanding. An answer which can be argued in generalis that we can also transmit continual marriage dissolution instances to discontinuous matrimony based on the fat that there is no forced loss in Islam as a rite. Also, according to jurisprudence rules, duration munificence right can be granted to couple under some conditions. Particularly for each right, there are questions, legal ambiguities and different opinions. This article aims to address these points in details.

Keywords: Non-Financial Rights, Discontinuous Matrimony, Man, Woman.

نکاح منقطع و آثار آن، نمایندگان مجلس باید در پی تدوین مواد قانونی صریح و به دور از ابهام، در جهت بیان آثار حاکم بر این عقد، که از جمله آن‌ها حقوق غیرمالی زوجین است، باشند تا افراد با آگاهی کامل نسبت به احکام و آثار این عقد، به انعقاد آن اقدام نمایند.

پاسخی که به عنوان یک امر کلی می‌توان بیان نمود، این است که با جاری ساختن قاعده «لاضرر ولاضرار فی الاسلام» و قاعده «نفی عسر و حرج»، می‌توان موارد فسخ نکاح دائم را به نکاح منقطع نیز سرایت داد. همچنین با توجه به قواعد فقهی، می‌توان تحت شرایطی به زوجه نیز حق بذل مدت را اعطا نمود. که در خصوص هر یک از این حقوق، سؤالات و ابهامات قانونی و اختلاف آرا وجود دارد. در این مقاله تلاش شده است تا به تفصیل به هر یک از این موارد پرداخته شود.

کلیدواژه‌ها: حقوق غیرمالی، نکاح منقطع، زوج، زوجه.

هنجاریابی و ساختار عاملی مقیاس تعاملات خانوادگی (FCS) و رضایت خانوادگی (FSS): در خانواده‌های ایرانی

Measurement Model and Psychometric Properties of Family Communication Scale (FCS) and Family Satisfaction Scale (FSS) in Iranian Families

M. Habibi, Ph.D.

دکتر مجتبی حبیبی ✉

دکتری تخصصی روان‌شناسی سلامت، استادیار پژوهشکده خانواده، دانشگاه شهید بهشتی

M. A. Mazaheri, Ph.D.

دکتر محمدعلی مظاهری

دکتری تخصصی روان‌شناسی بالینی، استاد گروه روان‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی

S. Dehghani

سپیده دهقانی

دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشگاه تهران

A. Ashori, Ph.D.

دکتر احمد عاشوری

دکتری تخصصی روان‌شناسی بالینی، انستیتو روان‌پزشکی تهران، دانشگاه علوم پزشکی تهران

دریافت مقاله: ۹۲/۹/۵

دریافت نسخه اصلاح شده: ۹۳/۲/۱۴

پذیرش مقاله: ۹۳/۳/۴

Abstract

The present study examined the stability of the factor structure and psychometric properties of the complementary scales of family adaptability and cohesion evaluation scales (FACES) in Iranian families. The scale was translated into Persian language and was used as part of a battery of

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی ساختار عاملی، اعتبار و روایی مقیاس‌های تکمیلی انسجام و سازگاری خانواده (FACES-IV)، یعنی؛ مقیاس تعاملات خانوادگی (FCS) و مقیاس رضایت خانوادگی (FSS) در جامعه خانواده‌های ایرانی بود. این پژوهش یک مطالعه توصیفی و مقطعی است که برای این منظور ۱۶۵۲ آزمودنی از اعضاء خانواده‌های

✉ Corresponding author: Family Research Institute, Shahid Beheshti University (G. C.)
Email: Mo_habibi@sbu.ac.ir

✉ نویسنده مسئول: تهران، اوین، دانشگاه شهید بهشتی، پژوهشکده خانواده

پست الکترونیکی: Mo_habibi@sbu.ac.ir

questionnaires consisting of the scales measuring family communication scale (FCS), family satisfaction scale (FSS), depression, anxiety, stress scale (DASS), youth self-report for behavior problems (YSR), parenting stress index-short form (PSI-SF), and life events (LF). A sample of 1652 subjects (father= 558, mother= 576, child=518) from seven capital cities including Tehran, Mashhad, Tabriz, Kermanshah, Yazd, Shiraz, and Esfahan completed questionnaires.

Confirmatory factor analysis upheld the original two-factor structure. The results provided acceptable internal consistency, test-retest reliability, convergent, and divergent validity.

Findings supported the Persian version of FCS and FSS for cross-cultural use as a valid and reliable measure for diagnostic purposes in family context.

Keywords: Family Communication, Family Satisfaction, Psychometric Property.

هفت استان تهران، مشهد، تبریز، کرمانشاه، یزد، شیراز و اصفهان (۵۵۸ پدر، ۵۷۶ مادر و ۵۱۸ فرزند) مقیاس‌های تعاملات و رضایت خانوادگی را تکمیل نمودند. برای بررسی روایی همگرا و واگرا از مقیاس سلامت خلقی (DASS)، پرسش‌نامه مشکلات رفتاری کودکان (YSR)، فرم کوتاه مقیاس استرس فرزندپروری (PSI-SF) و فهرست وقایع زندگی (LE) استفاده گردید.

نتایج آلفای کرونباخ حاکی از آن بود که میزان اعتبار مقیاس تعاملات خانوادگی برای پدران، مادران و فرزندان خانواده به ترتیب ۰/۸۸، ۰/۸۷ و ۰/۸۹ و مقیاس رضایت خانوادگی برای پدران، مادران و فرزندان خانواده به ترتیب ۰/۹۰، ۰/۸۸ و ۰/۸۹ به دست آمد. بررسی روایی همگرا و واگرا از طریق محاسبه ضریب همبستگی مقیاس تعاملات و رضایت خانوادگی با مقیاس DASS، YSR، PSI-SF و LE رضایت‌بخش بود. نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که الگوی دو عاملی وابسته به هم تحت عناوین دو زیرمقیاس تعاملات و رضایت خانوادگی، برازش خوبی با داده‌ها دارد. در بررسی ساختار عاملی، نتایج پژوهش از مدل دو عاملی متمایل حمایت کرد. بر اساس نتایج، مقیاس‌های تعاملات و رضایت خانوادگی واجد ویژگی‌های روان‌سنجی برای کاربرد در پژوهش‌های روان‌شناختی خانواده‌های ایرانی است.

کلیدواژه‌ها: تعامل خانوادگی، رضایت خانوادگی، ویژگی‌های روان‌سنجی.

رابطه سبک زندگی با رضایت زناشویی

Relationship Between Life Style and Marital Satisfaction

S. Pourmeidani, M.A.

✉ سمیه پورمیدانی

کارشناس ارشد روان‌شناسی عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

A. Noori, Ph.D.

دکتر ابوالقاسم نوری

استاد گروه روان‌شناسی دانشگاه اصفهان

S. A. Shafti

سیدعباس شفتی

عضو هیأت علمی گروه روان‌شناسی دانشگاه اصفهان

دریافت مقاله: ۹۱/۱۲/۱۲

دریافت نسخه اصلاح شده: ۹۳/۲/۱۰

پذیرش مقاله: ۹۳/۴/۱

Abstract

The aim of the present study was to determine the relationship between life style and marital satisfaction in married students of all universities in Isfahan. The method of research was descriptive correlation. Statistical population consisted of married students of Isfahan universities in the year 2013-2014 that 383 students (276 female and 107 male) were selected via multistage cluster sampling from five universities. The participants were asked to complete health promoting life

چکیده

این پژوهش، با هدف تعیین رابطه بین سبک زندگی و رضایت زناشویی در دانشجویان متأهل دانشگاه‌های شهر اصفهان به انجام رسید. پژوهش از نوع توصیفی - همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان متأهل دانشگاه‌های شهر اصفهان در سال تحصیلی ۹۱-۹۲ بودند که از میان آن‌ها ۳۸۳ نفر (۲۷۶ زن، ۱۰۷ مرد) به عنوان نمونه و به صورت خوشه‌ای تصادفی از ۵ دانشگاه انتخاب شدند. در این پژوهش از دو پرسش‌نامه رضایت زناشویی انریچ (انریچ، ۱۹۸۶) و سبک زندگی ارتقاءدهنده سلامتی (والکر، ۱۹۹۰) استفاده شد.

✉ Corresponding author: Department of psychology, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
Email: s_pourmeidani@yahoo.com

✉ نویسنده مسئول: اصفهان، خوراسگان، بلوار ارغوانیه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)
پست الکترونیکی: s_pourmeidani@yahoo.com

Style questionnaire (walker, 1990), and enrich marital satisfaction inventory (enrich, 1986). The data were analyzed by descriptive statistics (mean and standard deviation) and inferential statistics (pearson's correlation coefficient and multiple regression).

The results showed that there was a significant positive correlation between life style and marital satisfaction ($P < 0.01$). The multiple regression analyses indicated that life style could predict 20 percent variance of marital satisfaction. These results suggest that life style education can help couples to enrich their marital life through life style modification.

Keywords: Life Style, Marital Satisfaction, Married Students.

داده‌های حاصل از پرسش‌نامه‌ها با استفاده از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه) مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد بین سبک زندگی و رضایت زناشویی رابطه معنادار وجود دارد ($p < 0/01$). تحلیل رگرسیون نشان داد سبک زندگی می‌تواند ۲۰ درصد واریانس رضایت زناشویی را تبیین کند. با توجه به این یافته، می‌توان از طریق آموزش تغییر سبک زندگی به زوجین کمک کرد تا با اصلاح سبک زندگی خود، باعث غنی‌سازی زندگی مشترک خود گردند.

کلیدواژه‌ها: سبک زندگی، رضایت زناشویی، دانشجویان متأهل.

بررسی اثربخشی امیددرمانی گروهی بر کیفیت زندگی اعضای خانواده بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا

Evaluating the Effectiveness of Group Hope Therapy on Quality of Life of Family Members of Patients with Schizophrenia

M. Dehestani, Ph.D.

✉ دکتر مهدی دهستانی

استادیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور

دریافت مقاله: ۹۱/۱/۱۵

دریافت نسخه اصلاح‌شده: ۹۳/۴/۱۱

پذیرش مقاله: ۹۳/۵/۵

Abstract

The literature suggests that family caregivers of schizophrenic patients report poor quality of life. Lack of knowledge about how to face patients' condition and insufficient problem solving skills for solving problems that are caused by patients' condition are related to lower quality of life among family caregivers. The current study aimed to increase family caregivers' coping and problem solving skills and motivate caregivers to solve their problems by means of hope therapy.

Thirty family caregivers of schizophrenic patients participated in the study. Fifteen caregivers were assigned to hope therapy group and 15 caregivers were assigned to control group.

چکیده

ادبیات پژوهش بیانگر این است که اعضای خانواده بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا کیفیت زندگی پایینی را گزارش می‌دهند. کمبود دانش در مورد نحوه مواجهه با شرایط بیمار و مهارت‌های حل مسئله ناکافی برای حل مشکلات ناشی از شرایط بیمار با سطح پایین‌تر کیفیت زندگی مراقبان در ارتباط است. پژوهش حاضر سعی داشت با استفاده از امیددرمانی مهارت‌های مقابله‌ای و مهارت‌های حل مسئله مراقبان و انگیزه آنان برای حل مشکلاتشان را افزایش دهد.

سی عضو خانواده بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا در پژوهش حاضر شرکت کردند. امیددرمانی شامل ۸ جلسه (۴ هفته) بود. هر جلسه حدود ۲ ساعت طول می‌کشید.

✉ Corresponding author: Payame Noor University
Po Box 19395-4697 Tehran Iran.
Email: dehestani110@yahoo.com

✉ نویسنده مسئول: دانشگاه پیام نور، بلوار ارتش، خیابان نخل،
دانشکده ادبیات و علوم انسانی
پست‌الکترونیکی: dehestani110@yahoo.com

The hope therapy consisted of 8 sessions (4 weeks). Each session took two hours. Participants in hope therapy group were asked to complete measures of quality of life and hope before first session and again after completion of the program. In addition, control participants completed the same measures twice with the same interval time sequence.

It was found that participants in both groups did not significantly differ in quality of life and hope at baseline. Analyses of covariance showed that participants in hope therapy group reported higher score compared to control participants in vitality ($p=.001$), general health perception ($p=.001$), social role functioning ($p=.006$) and mental health ($p=.001$) at post intervention measurement. Other findings were not significant.

The findings indicated that hope therapy is an effective treatment for increasing caregivers' quality of life mainly in psychological aspects.

Keywords: Quality of Life, Hope Group Therapy, Schizophrenic Patients, Family Members.

از شرکت‌کنندگان در گروه امیددرمانی خواسته شد که به پرسش‌نامه‌هایی در زمینه کیفیت زندگی و امید پیش از شروع نخستین جلسه و پس از آخرین جلسه پاسخ دهند. علاوه بر این، شرکت‌کنندگان گروه کنترل به همان ابزارها در دو نوبت و با فاصله زمانی ۴ هفته پاسخ دادند.

نتایج نشان داد که دو گروه شرکت‌کنندگان تفاوت معناداری با یکدیگر در نمرات پایه کیفیت زندگی و امید نداشتند. تحلیل کوارانس نشان داد که شرکت‌کنندگان گروه امیددرمانی پس از پایان جلسات در مقایسه با گروه کنترل نمرات بالاتری در خرده‌مقیاس‌های سرزندگی ($p=.001$)، سلامت روانی ($p=.024$)، عملکرد اجتماعی ($p=.006$) و سلامت عمومی ($p=.001$) داشتند. سایر یافته‌ها معنادار نبود.

نتایج نشان داد که امیددرمانی گروهی درمانی مؤثر برای افزایش کیفیت زندگی مراقبان است، به خصوص در بعدهای روان‌شناختی.

کلیدواژه‌ها: کیفیت زندگی، امیددرمانی گروهی، بیماران اسکیزوفرن، اعضای خانواده.

اثربخشی آموزش «مکالمه زوجین با موقعیت/فرد سوم» در کاهش نارضایتی زناشویی

The Effectiveness of “Couple’s Dialogue with Third Position/Person” Training to Reduce Marital Dissatisfaction

H. Pourshahriar, Ph.D.

✉ دکتر حسین پورشه‌ریار

عضو هیأت علمی دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی

دریافت مقاله: ۹۳/۳/۲۸

دریافت نسخه اصلاح‌شده: ۹۳/۱۲/۴

پذیرش مقاله: ۹۳/۱/۱۷

Abstract

Studies have shown that marital dissatisfaction is correlated with a broadet of personal and interpersonal issues and problems. So, interventional proceedings have designed and evaluated mainly based on the results of such studies. The aim of the present study was to evaluate the effectiveness of “pattern of couple’s dialogue with third position/person” training to reduce marital dissatisfaction.

A sample of 28 couples (56 subjects) were selected regarding their main complain, diagnostic in terview and marital satisfaction question naire (ENRI-CH) scores and were assigned in

چکیده

پژوهش‌ها نشان داده‌اند که نارضایتی زناشویی با مجموعه وسیعی از مسائل و مشکلات فراگیر فردی و بین فردی همراه است. اقدامات مداخله‌ای نیز عمدتاً بر اساس نتایج چنین مطالعاتی و با هدف کنترل آن‌ها طرح و مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند. پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی آموزش «الگوی مکالمه زوجین با موقعیت/فرد سوم» در کاهش نارضایتی زناشویی صورت گرفت. در این بررسی ۲۸ زوج (۵۶ آزمودنی) بر اساس علاقه، مصاحبه تشخیصی و نمرات مربوط به پرسش‌نامه رضایت زناشویی انریچ (ENRICH) انتخاب شده و به صورت تصادفی در گروه‌های آزمایش و کنترل قرار گرفتند.

✉ Corresponding author: Departement of Psychology Shahid Beheshti University (G. C.)
Email: H_Pourshahriar@sbu.ac.ir

✉ نویسنده مسئول: تهران، اوین، دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
پست الکترونیکی: H_Pourshahriar@sbu.ac.ir

control and experimental groups randomly. The subjects on experimental group participated in couple's dialogue with third position/person program in 8 weekly sessions.

Multivariate analysis of variance (MANOVA) showed that although the linear combinations of dimensions of marital satisfaction differentiated the levels of groups, the three components of marital communication, family and friends and marriage and children received more statistical power than other six components. Accordingly, we can consider that correction of the pattern of couple's dialogue via modification of cognitive distortions and emotional control and regulation can significantly increase the level of marital satisfaction.

Keywords: Couples Dialogue, Marital Dissatisfaction, Third Position/ Person, Training.

آزمودنی‌های گروه آزمایش به مدت هشت جلسه هفتگی در برنامه آموزشی «مکالمه زوجین با موقعیت/فرد سوم» شرکت کردند. نتایج تحلیل واریانس چندمتغیری نشان داد که اگرچه الگوی ترکیب خطی ابعاد رضایت زناشویی در متمایز کردن سطوح متغیر گروه مؤثر بود، اما سه مؤلفه ارتباطی روابط زناشویی، بستگان و دوستان و ازدواج و فرزندان به میزان قابل توجهی بیشتر از شش مؤلفه دیگر تحت تأثیر مداخله مورد نظر در بررسی حاضر قرار گرفتند. بر این اساس می‌توان گفت اصلاح الگوی مکالمه زوجین از طریق اصلاح تحریف‌های شناختی و نیز کنترل و تنظیم هیجانی می‌تواند سطح رضایت زناشویی را تا حد قابل توجهی افزایش دهد.

کلیدواژه‌ها: آموزش، نارضایتی زناشویی، مکالمه زوجین، موقعیت/فرد سوم.

بررسی نقش آسیب‌پذیری سبک شخصیت، همسرآزاری و پاسخ‌های
مقابله‌ای در پیش‌بینی افسردگی پس از زایمان

**An Investigation on the Role of Personality Style Vulnerability,
Spouse Violence, and Coping Responses in Prediction of Post
Partum Depression**

H. Ghasemi, Ph.D. student

✉ حمیده قاسمی

دانشجوی دکتری روان‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

H. Hadianfard, Ph.D.

دکتر حبیب هادیان‌فرد

عضو هیأت علمی بخش روان‌شناسی بالینی، دانشگاه شیراز

دریافت مقاله: ۹۲/۲/۱۵

دریافت نسخه اصلاح شده: ۹۲/۱۱/۱۲

پذیرش مقاله: ۹۲/۱۱/۲۰

Abstract

This study aims to examine the role of the vulnerability of personality style, spouse violence and coping responses in prediction of post-partum depression. A sample of 140 pregnant women were recruited. Data collection included two phases. In third trimester of pregnancy, demographic information, vulnerable personality style, spouse violence and coping responses were collected.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش آسیب‌پذیری سبک شخصیت، همسرآزاری و پاسخ‌های مقابله‌ای در پیش‌بینی افسردگی پس از زایمان انجام شد. جامعه پژوهش کلیه زنان مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر شیراز که در سه ماهه سوم بارداری بودند در نظر گرفته شد. به کمک روش نمونه‌گیری در دسترس ۱۴۰ نفر به عنوان اعضای نمونه انتخاب شدند. داده‌ها در دو مرحله گردآوری شد. در مرحله اول از زنانی که در سه ماهه سوم بارداری بودند.

✉ Email: h-ghasemi@phdstu.scu.ac.ir

✉ پست الکترونیکی: h-ghasemi@phdstu.scu.ac.ir

The second phase was carried out after 2 weeks to 6 months after parturition that the post-partum depression questionnaire was completed. The results demonstrated that 49% of post-partum depression variances can be shown by vulnerability of personality style, spouse violence and coping responses.

It seems that one of the most important factors for depression after parturition is vulnerability of personality style. Women with this personality style perceive higher levels of stress and use maladaptive coping responses. So they are more disposed to post-partum depression.

Keywords: Post-Partum Depression, Vulnerable Personality Style, Spouse Violence, Coping Responses.

اطلاعات مربوط به خصوصیات جمعیت‌شناسی، مقیاس تاکتیک‌های تعارضی، (استراوس، ۱۹۹۶)، پرسش‌نامه سبک شخصیت آسیب پذیر، (بویس و دیگران، ۲۰۰۱) و پاسخ‌های مقابله‌ای (بلینگز و موس، ۱۹۸۴) اخذ شد. مرحله دوم ۲ هفته تا ۶ ماه پس از زایمان بود که طی آن پرسش‌نامه افسردگی پس از زایمان ادینبرگ تکمیل شد. اطلاعات به دست آمده از طریق رگرسیون چندگانه به روش گام به گام، تی تست مستقل و خی دو چندگانه تجزیه و تحلیل شدند. به طور کلی نتایج حاکی از آن بود که ۰/۴۹ از واریانس افسردگی پس از زایمان توسط سه متغیر آسیب‌پذیری شخصیت، همسرآزاری و سبک مقابله‌ای تبیین می‌شود. آسیب‌پذیری شخصیت و همسرآزاری به طور مثبت و سبک مقابله‌ای به طور منفی این اختلال را پیش‌بینی می‌کند. با توجه به نتایج این پژوهش به نظر می‌رسد یکی از عوامل مهمی که فرد را مستعد اختلال افسردگی پس از زایمان می‌کند، آسیب‌پذیری سبک شخصیت است. زنان دارای این سبک شخصیتی در مواجهه با رویدادهای استرس‌زا از جمله همسرآزاری، هم سطح استرس بالاتری را درک می‌کنند و هم راهبردهای مقابله‌ای نامطلوب‌تری را به کار می‌برند. بنابراین بیشتر مستعد ابتلا به اختلال افسردگی پس از زایمان می‌باشند.

کلیدواژه‌ها: افسردگی پس از زایمان، سبک شخصیت آسیب‌پذیر، همسرآزاری، سبک مقابله‌ای.